Súd:	Krajský súd Trnava
Spisová značka:	11CoCsp/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2216211458
Dátum vydania rozhodnutia:	27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Fedor Benka
ECLI:	ECLI:SK:KSTT:2021:2216211458.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Fedor Benka a sudkýň: JUDr. Silvia Hýbelová a Mgr. Katarína Arnouldová, v právnej veci žalobcu: Príma banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: T. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. XX, o zaplatenie 176,42 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 11. júna 2020, č. k. 15Csp/49/2016-259, takto

r o z h o d o l :

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietnutia žaloby vo zvyšku a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e .

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi sumu 94,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovení § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, ako aj § 488, § 489, § 497, § 502 ods. 1, § 708 ods. 1, 2, § 709 ods. 1, § 710, § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka, keď na základe vykonaného dokazovania mal preukázané,
že žalobou uplatnený nárok pozostáva z poplatkov a úrokov účtovaných žalobcom na ťarchu účtu žalovaného, resp. v súvislosti s ním plus úrok vo výške 28% pri tzv. nepovolenom prečerpaní za obdobie tzv. nepovoleného prečerpania od 31.10.2014 do 26.08.2015. Z predložených bankových výpisov nevyplývala žiadna debetná operácia, ktorá by bola vyvolaná aktivitou samotného žalovaného. Uvedené korešponduje s tým, čo uviedol na pojednávaní žalovaný a síce, že po vyplatení záväzkov z úveru, ktorý u žalobcu čerpal už predmetný účet nepotreboval, a preto ho nepoužíval, dokonca tvrdil, že mal záujem o jeho zrušenie. Zasielaným výpisom z účtu nevenoval pozornosť. Súd je však toho názoru, že zasielanie upomienok a výzvy na zaplatenie debetného zostatku, s ktorými boli spojené poplatky za debetnú upomienku v sume 2 x 15,- eur a za výzvu - debet v sume 30,- eur (č.l. 201, 202, 203 spisu) nie je bankovou službou poskytovanou žalovanému ako spotrebiteľovi, za ktorú by patrila banke odplata, a to popri pravidelných výpisoch z účtu, v rámci ktorých môžu byť uskutočnené aj výzvy a upomienky žalobcu daného charakteru. Tieto poplatky predstavujú plnenie, ktorým sa žalovanému neposkytuje skutočné protiplnenie a poplatky za upomienky a výzvu vyjadrujú finančný záväzok žalovaného ako spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a zároveň sú vyslovene neprimerané nákladom, ktoré je reálne nutné vynaložiť v súvislosti s nimi zo strany žalobcu. Zmluvnú podmienku na základe ktorej žalobca účtoval žalovanému uvedené poplatky za upomienky je potrebné vyhodnotiť ako vyslovene v neprospech spotrebiteľa a za neprijateľnú s poukazom na ust. § 53 ods. 1 OZ, nakoľko ide o dojednanie, ktoré nebolo so žalovaným individuálne dojednané a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a

povinnostiach zmluvných strán. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobe v tejto časti nevyhovel a nárok na vyššie uvedené poplatky žalobcovi nepriznal. Okrem toho na účte žalovaného nebola od 12.09.2014 zaznamenaná žiadna kreditná položka, napriek tomu žalobca účet viedol a účtoval žalovanému úroky a poplatky takmer rok a až potom účet uzatvoril, pričom za toto obdobie sa suma nepovoleného debetu neúmerne zvýšila, pričom okrem upomienok (2 x 15,- eur) a spoplatnenej výzvy (30,- eur) vznikla v podstate postupným nabaľovaním položiek - poplatok za vedenie účtu (3,90eur/mes.), príplatok za vedenie účtu postihnutého exekúciou/výkonom rozhodnutia (5,- eur/mes.) a úrokov. Takýto postup žalobcu považuje súd zároveň za postup, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi a so zásadami poctivého obchodného styku, keď žalobca napriek tomu, že na účte žalovaného bol evidovaný nepovolený debet už niekoľko mesiacov, ktorý žalovaný nevyrovnal bezodkladne, viedol účet a uzatvoril ho až po takej dobe, keď sa jeho nároky enormne zvýšili, čím žalobca využil porušenie povinností zo strany žalovaného vo svoj prospech takým spôsobom, ktorý je zjavne v rozpore s dobrými mravmi a so zásadami poctivého obchodného styku. Z týchto dôvodov súd nepriznal ani požadovaný úrok tak ako tento vyplýva z výpisov z účtu za obdobie od 31.10.2014 do 25.08.2015 (spolu v sume 24,08 eur), nakoľko uplatnenie zmluvnej podmienky za situácie, keď žalovaný preukázateľne s účtom dlhý čas nedisponoval, a žalobca pristúpil k jeho uzatvoreniu až po tak dlhej dobe za ktorú si účtoval aj poplatky za vedenie účtu a príplatky za vedenie účtu a napokon ešte aj úrok, je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi a so zásadami poctivého obchodného styku. Je to konanie v neprospech spotrebiteľa, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, spotrebiteľa neprimerane zaťažuje, a preto zmluvnú podmienku na základe ktorej žalobca účtoval žalovanému úrok je potrebné vyhodnotiť ako vyslovene v neprospech spotrebiteľa a za neprijateľnú s poukazom na ust. § 53 ods. 1 OZ. Súd žalobcovi nepriznal ani uplatnený úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu vo výške 28 % ročne. Súd je toho názoru, že dojednanie o úročení pri nepovolenom prečerpaní a o výške úroku neboli obsahom samotnej spotrebiteľskej zmluvy, hoci výrazne ovplyvňovali právne postavenie spotrebiteľa predovšetkým mierou úročenia týchto prostriedkov. Dojednania o úročení pri nepovolenom prečerpaní účtu boli výlučne obsahom všeobecných obchodných podmienok a sadzobníka. Takto formulované ustanovenia však nedávajú bežnému spotrebiteľovi zrozumiteľným spôsobom informáciu o tom, že v prípade, ak sa dostane do nepovoleného debetu, bude táto suma úročená nepomerne vyšším úrokom. Okrem toho, žiadne ustanovenie zmlúv ani Všeobecných obchodných podmienok neobsahujú údaj o konkrétnej výške úroku, tento je uvedený len vo výveske úrokových sadzieb produktov. Súd mal za to, že žalobca nepreukázal existenciu písomnej dohody zmluvných strán na úročení nepovoleného prečerpania, pričom takúto dohodu nemožno uzatvoriť len všeobecným odkazom na všeobecné obchodné podmienky. Žalobca teda nepreukázal existenciu platnej dohody medzi stranami sporu o úroku pri nepovolenom prečerpaní účtu vo výške 28 % ročne. V spotrebiteľskej zmluve pritom nepostačuje len odkaz na všeobecné obchodné podmienky, či vývesku. Sadzobník poplatkov ani Všeobecné obchodné podmienky nemôžu predstavovať riadne dojednanie účastníkov zmluvy o výške úrokov a poplatkov. Od spotrebiteľa totiž nie je možné požadovať úroky a poplatky, ktoré nie sú individuálne dojednané v zmluve a takéto dojednanie žalobca súdu nepreukázal. Žalobca tak neuniesol dôkazné bremeno o tvrdenom nároku na zaplatenie úroku pri nepovolenom prečerpaní vo výške 28% ročne. Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu, že zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na web stránke a na pobočkách banky je naplnené ustanovenie § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., pretože takýto spôsob nie je možné považovať za pravidelné informovanie spotrebiteľa v listinnej forme alebo na inom trvanlivom médiu dostupnom spotrebiteľovi (výrok II.). Súd teda vo svetle vyššie popísaných okolností, zisteného skutkového a právneho stavu konštatuje, že žalobcovi možno priznať len nárok na jednotlivé nároky, ktoré vstúpili do ním vyčísleného nepovoleného prečerpania, teda nárok na poplatok za vedenie účtu (ako odplata za poskytnutú službu vedenia bežného účtu), ako aj príplatok za vedenie účtu postihnutého exekúciou. Tieto poplatky mu patrili počas 10 mesiacov (poplatok za vedenie účtu 10 x 3,90 eur - č.l. 200-210 od 10/2014 až do 07/2015), resp. počas 11 mesiacov (poplatok za vedenie účtu postihnutého exekúciou 11 x 5,- eur - č.l. 200-210 od 10/2014 až do 08/2015) celkovo vo výške 94,- eur (výrok I.). Jedná sa o také pohľadávky žalobcu a v takej výške, v akej by si ich beztak mohol uplatňovať aj z iných dôvodov, bez akéhokoľvek navýšenia. Omeškaním so splatením týchto nárokov by žalobcovi síce vznikalo právo na úrok z omeškania, žalobca však nárok na úroky z omeškania neuplatňoval a súd nie je oprávnený priznať mu namiesto uplatňovaného úroku úrok z omeškania, pretože tým by súd neprípustne prekročil žalobný návrh žalobcu. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 2 C.s.p. pričom dospel k záveru, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, keďže žalobca bol v tejto sporovej veci úspešný na 53,28% a neúspešný na 46,72%, teda čistý úspech žalobcu predstavuje 6,56%. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov

konania právo (§ 255 ods. 2 C.s.p.) (výrok III.). O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby vo zvyšku a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť, a priznať mu nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolateľ v prvom rade poukázal na skutočnosť, že súd porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie a postupoval v rozpore so zásadou kontradiktórnosti súdneho konania, keď v rozpore s § 151 CSP skúmal tvrdenia žalobcu, ktoré neboli žalovaným spochybnené. Súd sa teda neriadil ustanoveniami § 150 a § 151 CSP, v dôsledku čoho nepredvídateľný postup súdu prvej inštancie bol v rozpore s právom sporovej strany na spravodlivý proces. Vzhľadom na prejednaciu zásadu Civilného sporového konania je potrebné prihliadať na to, že v súlade s touto zásadou je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, a to aj v spotrebiteľských sporoch, nakoľko iný postup súdu je v rozpore s právom strany na spravodlivý proces. K nároku na poplatky za upomienku a výzvu uviedol, že poplatok za upomienku predstavuje skutočnú náhradu nákladov banky, ktoré vznikli banke v súvislosti s omeškaním dlžníka, najmä náklady banky za vyhotovenie a zaslanie upomienky, náklady spojené so zaslaním informácií do spoločného úverového registra, sledovaním ďalšieho správania dlžníka a pod. Poplatok za upomienku predstavuje aj službu klientovi spočívajúcu v tom, že klient je v dostatočnom časovom predstihu informovaný o omeškaní a o následkoch nesplácania úveru a môže tak tieto negatívne následky včas odvrátiť. Upomienka a cena za ňu je v zmluve vyjadrená jasne, zrozumiteľne a určite, a preto sa nemožno stotožniť so záverom súdu o neprimeranej výške namietaných poplatkov. Poplatok za vystavenie upomienky je v bankovej praxi bežne účtovaným poplatkom. Zdôraznil, že predmetný poplatok uhrádza dlžník iba v prípade omeškania so splácaním úveru, t.j. iba v prípade vlastného delikventného správania, ktoré je pre veriteľa neakceptovateľné. V dohode zmluvných strán o nároku na poplatky uviedol, že zákon o platobných službách výslovne neustanovuje, že poplatky za poskytovanie platobných služieb musia byť individuálne dojednané. K forme zmluvy vyhotovenej vo viacerých nadväzujúcich zmluvných dokumentoch poukázal na judikatúru Súdneho dvora, konkrétne na rozsudok Súdneho dvora v prejudiciálnom konaní k smernici 2008/48/ES-vec C-42/15 z 09.11.2016. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sú povinnou náležitosťou úverovej zmluvy, avšak nemusia byť nevyhnutne v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach alebo v sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Z uvedeného teda vyplýva, že všeobecné obchodné podmienky a sadzobník sú súčasťou úverovej zmluvy a klienta zaväzujú, aj pokiaľ ich klient nepodpísal. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru tak krajských súdov, ako i najvyššieho súdu a Súdneho dvora. Ďalej uviedol, že poskytovanie vedenia účtu a služieb s tým spojených je nepochybne hlavným predmetom plnenia pri zmluve o bežnom účte, teda poplatky za tieto služby sú jednoznačne cenou za tieto služby. Uvedené poplatky teda predstavujú dojednanie o cene plnenia v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v rozhodnom znení, pričom individuálne dojednávanie poplatkov za bankovej služby pri vedení bežného účtu si okrem uvedeného ťažko predstaviť v praxi tak, ako to navrhuje prvoinštančný súd. Uviedol, že klient preštudovanie zmluvnej dokumentácie a súhlas s ňou potvrdil svojim podpisom na zmluve, t.j. preukázateľne sa oboznámil so zmluvnou dokumentáciou upravujúcou daný zmluvný vzťah. Žalovaný jedným podpisom na konci zmluvy vyjadril súhlas s podmienkami zmluvy, a teda aj súhlas s obsahom VOP, sadzobníka poplatkov a vývesky úrokových sadzieb a ak nesúhlasil s podmienkami, nemusel zmluvu podpísať. K nároku žalobcu na úroky uviedol, že zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy sa žalovaný dostal do nepovoleného debetu vo výške debetného zostatku na účte, pričom po znížení limitu na 0 eur sa dlh žalovaného navyšoval z právneho titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§ 2 písm. f/ a § 18) a VOP bod. 23. časť A oddielu III. Z uvedeného vyplýva, že aj celkom bez osobitných ustanovení zmluvy by sa prekročenie žalovaného spravovalo ustanoveniami zákona o prekročení, pričom v prípade prekročenia nemusí zmluva ako obligatórnu náležitosť obsahovať dokonca ani údaj o výške úroku. Naopak podľa § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobca ako banka zverejňuje VOP, sadzobník poplatkov, ako i výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke a na každom obchodnom mieste, okrem toho bol žalovaný informovaný o svojom prekročení na účte výpismi z účtu a informáciou v internetbankingu. Sadzba úroku 28% ročne vyplýva z príslušných ustanovení VOP v spojení s výveskou úrokových sadzieb časť „úrok pri nepovolenom prečerpaní“ a v spojení s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že nesúhlasí s návrhom odvolateľa, pričom poukázal na to, že po splatení úveru v pobočke banky požiadal o zrušenie účtu, čo žalobca neurobil. V domnení, že je jeho účet zrušený, sa o nepovolenom prečerpaní nemohol dozvedieť.

5. K vyjadreniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že žiadal o zatvorenie svojho bankového účtu, pričom to, že svoj bežný účet nevyužíval, nie je a nemôže byť dôvodom na zbavenie povinnosti platiť banke za jeho vedenie.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 CSP) postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých častiach vecne správne.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 15Csp/49/2016 bolo zaplatenie sumy 176,42 eur s príslušenstvom. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi sumu 94,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby vo zvyšku a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania.

9. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a preto odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmavaného rozsudku.

10. Odvolaciu námietku, že súd prvej inštancie porušil právo žalobcu na spravodlivé súdne konanie, keď postupoval v rozpore so zásadou kontradiktórnosti a skúmal tvrdenia žalobcu, odvolací súd považoval za nedôvodnú. Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (a to aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky so zanedbania procesnej povinnosti protistrany a poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 246/2019-14 zo dňa 11.06.2019). V preskúmavanom prípade ide o spotrebiteľský spor, kde do popredia vystupuje ochrana slabšej strany, a to spotrebiteľa. Keďže súd prvej inštancie ustálil, že banka ako žalobca zanedbala povinnosť tvrdenia, súd prvej inštancie nemohol vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti spotrebiteľa ako žalovaného poprieť tvrdenia protistrany. Následne súd prvej inštancie sám právne posúdil skutkové tvrdenia banky ako žalobcu v súlade s princípom iura novit curia. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že neprišlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. V podrobnostiach odvolací súd poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/150/2019 zo dňa 08.01.2020.

11. Rovnako za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalobcu, že poplatok za upomienku predstavuje skutočnú náhradu nákladov banky a jeho cena je vyjadrená určite, jasne a zrozumiteľne, pričom tento je bežne účtovaný v bankovej praxi a nevzťahuje sa na neho prieskum primeranosti. Odvolací súd poukazuje na to, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia). Vo vyrubovaní poplatku sa výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky a upomienok obdobného charakteru je zrejmý vlastný ekonomický záujem banky. Na poplatok spojený s výzvou alebo upomienkou na zaplatenie dlžnej čiastky nemá žalobca ako banka zákonný nárok, nakoľko poplatok je pokrytý už v zmluvne dohodnutom

úroku za poskytnutý úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/150/2019 zo dňa 08.01.2020). V preskúmavanom prípade poplatok za debetné upomienky a poplatok za debetnú výzvu nepredstavuje plnenie dodané spotrebiteľovi, ale slúžia ekonomickému záujmu banky. Uvedené náklady banky sú už paušálne zahrnuté v poplatku za vedenie účtu, teda banke nevznikol osobitný nárok na poplatky za upomienky a za výzvu v celkovej sume 60,- eur.

12. K odvolacej námietke, že zákon o platobných službách výslovne neustanovuje, že poplatky za poskytovanie platobných služieb musia byť individuálne dojednané, že zmluva o úvere je absolútny obchod, pričom ustanovenie § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka výslovne upravuje možnosť obchodných podmienok, že len zákon môže určiť povinnosť podpísať aj všeobecné obchodné podmienky, že viac podpisov nezaručuje vyššiu právnu silu, a že text zmluvy odkazuje na všeobecné obchodné podmienky odvolací súd udáva, že ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná. Na mieste je uviesť, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo 114/2017 zo dňa 06.03.2019). Je potrebné zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napr. od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dohodu technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložite formulovanej a malým písmom napísanej forme skryl dodávateľ dohody, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, a o ktorých predpokladá že pozornosti spotrebiteľa najpravdepodobnejšie uniknú. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepostupuje v právnom vzťahu poctivo, a z takéhoto konania nemôže vzniknúť nárok (porovnaj nález Ústavného súdu v ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013). V preskúmavanom prípade predstavujú všeobecné obchodné podmienky a sadzobník veľký dokument, pričom žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah a vzhľadom na rozsiahlosť a na odbornú právnu terminológiu nemal možnosť ich prečítať a pochopiť. Z uvedeného dôvodu nemôžu všeobecné obchodné podmienky slúžiť na to, aby do nich banka skryla pre spotrebiteľa nevýhodné ustanovenia. V prípade uvedenia do všeobecných obchodných podmienok a sadzobníka úroku z prekročenia vo výške 28% p.a. nemožno konštatovať čestný postup a na uvedené plnenie nemôže vzniknúť nárok.

13. Za nedôvodnú považoval odvolací súd i námietku žalobcu, že nárok na úroky vyplýva z právneho titulu prekročenia podľa § 2 písm. f) a § 18 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom jeho výška nemôže byť obmedzená zákonnou výškou úrokov z omeškania podľa § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch. Odkaz na VOP a úrokovej sadzby produktov zverejnené v priestoroch pobočiek banky alebo na jej webovej stránke nie sú pre spotrebiteľa dostatočnou informáciou a nepreukazujú, že žalovaný bol s ich obsahom riadne oboznámený. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že ak úrok nebol so žalovaným individuálne dojednaný, len bol jednostranne určený žalobcom mimo uzatvorenej zmluvy o bežnom účte vo VOP a sadzobníku úrokových sadzieb a sadzobníku úrokových produktov (ako tvrdí žalobca), na základe zmluvy žalobcovi nárok na úrok z prečerpania nevznikol (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/113/2019 zo dňa 29.04.2020). Zmenou právneho dôvodu dlhu na bežnom účtu na prekročenie žalobca obchádza zákonom ustanovenú maximálnu sadzbu úrokov z omeškania (porovnaj judikát R 5/2000), a teda touto konštrukciou sa vo výsledku odkláňa od zákona v neprospech spotrebiteľa v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. So všetkých uvedených dôvodov tak vyplýva, že uvedené ustanovenia sú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/127/2019 zo dňa 24.04.2020). V preskúmavanom prípade úrok z prekročenia nebol individuálne dohodnutý medzi bankou a spotrebiteľom, ale bol jednostranne určený bankou. Keďže zmenou právneho dôvodu dlhu na bežnom účte na prekročenie banka obchádza zákonom ustanovenou maximálnu sadzbu úroku z omeškania, takéto ustanovenie je v neprospech spotrebiteľa, a teda neplatné v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

14. Ďalšie argumenty strán odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú

jednu poznámku či pripomienku, je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a pod.). Preto na ostatnú argumentáciu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

15. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Z dôvodu, že odvolacie dôvody odvolateľa neboli opodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) a rovnako ho potvrdil aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, keď súd prvej inštancie správne o tomto nároku rozhodol v zmysle pomeru úspechu žalobcu v spore, pričom v podrobnostiach odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

17. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).
Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).
Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).
Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).
Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).
Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).
Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).
Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).